

## Anglia, ahogy mi láttuk



**Batkiné  
Tótok Katalin**

Dél- és Délnyugat-Anglia másodszer lett bolyais diákok úti célja a 2006/2007-es tanév elején. Az előző évben ide kiutazók beszámolóí, elbeszélései alapján mindannyian elképzeltük valahogy a célszáznak ezt a részét – mítikus és varázslatos tájakról meséltek –, és határozottan állíthatom: nem csalódtunk. Dover, Stonehenge, Canterbury, Barnstaple, Cornwall, Tintagel, Ilfracombe és Woolacombe,

Lynton és Lynmouth valóban csodálatos helyszínek, ahol mi is feledhetetlen napokat töltöttünk.

Úgy gondolom, az angol-magyar két tanítási nyelvű képzés részeként különösen fontosak „a kulturális találkozások” is. Értsem ezalatt angol családok megismerését, történelmi és földrajzi nevezetességek megtekintését, angolórákat egy igazi angol iskolában vagy éppen azt, hogy a diákok valódi élethelyzetekbe kerülnek. Ezért nagyon örülök annak, hogy az osztályom, az akkori 10. C két tanítási nyelvű osztály tagjai közül szinte mindenki részt tudott venni az angliai úton. Hiszem, hogy tanulmányaik során konkrét élmények átélésével is sokat tanulhatnak.

Szórakozás és ismeretekkel való gazdagodás egy idegen országban – mi akár egy olyan rendhagyó osztálykirándulásként is felfoghatjuk ezt a kiutazást, melynek során a szervezők ezekkel a ritka lehetőségekkel ajándékoztak meg minket. Ezúton is köszönet érte!

És most jöjjen néhány konkrét élménybeszámoló.

## Angliai kirándulások



**Fülöp Viktória  
10. C**

Angliai tartózkodásunk alatt sok csodálatos helyen jártunk és felejthetetlen kirándulásokban volt részünk.

Miután komppal megérkeztünk a szigetországra, első utunk Canterburybe vezetett, és megcsodálhattuk a katedrális, amely Anglia egyik legrégebbi és leghíresebb keresztény központja. Ezután Stonehenge misztikus kőcsoportusulásánál töltöttünk el pár órát, ahol mindenki eltöprengtett azon, hogyan is kerülhet ide ezek a monumentális kődarabok. Még ugyanezen a délutánon megérkeztünk Barnstaple-be, amely méltán nyerte el az „Európa legvirágosabb városa” címet: nem volt olyan ház, üzlet, intézmény, vagy utca, amelyet ne bo-

rított volna temérdek mennyiségű, illatozó virág. A látvány mindenkit kárpótol a utazás fáradalmairt.

Az első napunkon Wodacombe és Ilfracombe volt kirándulásunk célja. Wodacombe sziklával szegélyezett, homokos partjai lehetőséget nyújtottak a strandolásra. Sokakat az óceánban való fürdőzéstől még a fürdőruha hiánya sem riasztott vissza, így Ilfracombeba a csoport nagy része csuromvizesen érkezett. Itt a kikötőt tekinthettük meg, majd rövid szabad időnk során bebarangolhattuk a kisvárost.

Következő nap egy igazán egyéni stílusú idegenvezető segítségével ismerhettük meg Barnstaple nevezetességeit, bejártuk a belváros különböző pontjait, miközben érdekes információkkal gazdagodtunk.

A hét közepén Tintagel mítikus városában volt részünk egy egész napos kirándulásban, ahol Arthur király legendája a mai napig szerves részét képezi az ott élők mindennapjainak. A sziklasírt tetején lévő romokhoz hosszú, meredek lépcsőkön keresztül veze-

*Utazások*



tett utunk, felérve azonban végtelen nagyságában terült el előttünk az óceán. A sziklák szélén állva az egész vízfelület a lábunk előtt hevert, a kissé szeles időben pedig szinte életre keltek a lovagkor legendái.

A rá következő napon Lynton és Lynmouth kisvárosaiba látogattunk. Lynmouth sziklás partjaihoz keskeny, kanyargós ösvényen jutottunk le, és ismét az óceán nem mindennapi látványa kápráztatott el minket. Innen a hegyi kisvasút segítségével kapaszkodtunk fel Lyntonbe, ahol szabad időnk során szintén új élményekkel gazdagodtunk.

Hazaérkezésünk előtt utolsó állomásként Windsor kastélyát barangoltuk be, miközben a különböző relikviákban és művészeti remekekben gyönyörködhattunk.

A festői tájak, amiket bejártunk és az óceán várása élvezetessé tették az Angliában eltöltött időt, amit ezáltal mindannyian örök emlékként őrzünk.



## Az angliai fogadó családom



**Bábel Dóra**  
10. C

Az első lépés, amit a fogadó családokkal kapcsolatban meg kellett tennünk, hónapokkal az utazás előtt történt: egy kérdőívet kellett kitöltenünk, amelyben különböző szokásainkról és allergiáinkról érdeklődtek annak érdekében, hogy a legmegfelelőbb családnak kerüljünk. Itt eldönthettük azt is, hogy kívül, vagyis leginkább kikkel szeretnénk együtt tölteni ezt a néhány napot. Én két osztálytársamat választottam.

Így, amikor megérkeztünk a bamstaph-i Tesco parkolójába, már mindannyiunkért megérkezett a család egy vagy több tagja, mi pedig izgatottan találgattuk, ki lesz az, aki minket „hazavisz”. Mikor meghallottuk a

nevünket, leszálltunk a buszról, ránk egy férfi és egy 12 éves lány várt: John és Holly. Mint később kiderült, a családnak még három tagja van: egy ikerpár, Lydia és Eliot, és a háziasszony, Penny. Emellett ott tartózkodott még két cseh lány, akiknek már csak két napja volt hátra Shakespeare országában.

A körülbelül öt perces út után, megérkeztünk a következő tíz napban otthonukként szolgáló házhoz, elvezettek a szobánkba, amiben minden meg volt, amire ott tartózkodásunk során szükségünk lehetett. (Itt hadd mondjam el, hogy Angliában három ágú konnektorok vannak, szóval a kompon senki ne felejtessen el átváltót venni, és ne gondolja, hogy különböző trükkökkel meg lehet oldani, mert csalódnának néz elébe!)

Egy kiadós zuhany után elérkezett a vacsora, a hagyományos „fish and chips” ideje. Amiből kiderült, hogy a mi befogadó családnak valószínűleg nem olvasta a lapunkat, én vegetáriánus vagyok, ennek ellenére a hal az én tányéromra is odakerült. A problémát

gyorsan áthidaltuk, és a továbbiakban nem okozott gondot.

Az első esténket – mint majdnem az összes elkövetkezendőt – a gyerekekkel töltöttük Britney Spears filmjét nézve, miközben különböző angol csokikat ettünk. Más estéken twistereztünk, társasoztunk vagy csak beszélgettünk. Kimenőt fél tízig kaptunk, ha el akartunk menni városnézésre. Minden reggel fél nyolckor keltünk és lementünk reggelizni. Mindenféle gabonapehely és pirítósvaltozat közül válogathattuk, majd megkaptuk a „lunch”-ainkat. Ezek valamilyen gyümölcsöt, édességet, tipikus mini há-

romszögű szendvicseket és egy üdítőt tartalmaztak. Az iskolából és a kirándulásról hazatérve, meleg vacsora várt. A Marshall-család, mint megtudtuk, nagy rajongója a szörfözésnek. Egyik nap minket is meghívtak az óceánpartra, hogy kipróbálhassuk ezt a vízisportot. Azt nem mondhatnám, hogy szárnypróbálgatásunk során valamilyen tehetséget is felfedeztünk magunkban, az viszont biztos, hogy nagyon jól éreztük magunkat.

Szóval, amikor eljött a búcsúzás pillanata, elhatároztuk, hogy 12.-ben, ha megint Angliába megyünk, újra ennél a családnál szeretnénk megszállni.

## Börzsöny

(2006. szeptember 15–17.)



**Kiss Edina**  
**12. B**

Az aggteleki túra után kész csoda volt, hogy induláskor sütött a nap... sütött? égetett! A suliban 5 órát le kellett még húznunk, aztán túrára fel! Engelberth tanár úr mellett, iskolánk új lektora is velünk tartott, Laci bácsi személyében. Késésben voltunk... szaladtunk a több tonnás táskákkal, levegőt alig kaptunk, de Engelberth tanár úr kitaróan futott előttünk. Így hát a buszon ismét vizes ruhákban jelentünk meg.

Három átszállás után ott voltunk. Megérkeztünk Kemencére! Mindenki fellelegzett... viszont senki sem tudta, hogy még mi vár ránk. Kb. 2 kilométeres utat tettünk meg verejtékező homlokkal és innen-onnan kilógó táskákkal. Egy órácska alatt meg is érkeztünk a szállásra. Mivel maga az út felért egy tűrával, ezért estére csak a szórakozás maradt. A nyárslást választottuk vacsorának... a tűz lobogott, szinte elérte a fák leveleit, Laci bácsi jó fát tett a tűzre! A fiúk faragtak nyárshotokat, rászúrtuk a szalonnákat, közben persze elemlámpával (vagy világító kulcstartóval) csináltunk világosságot, mert a végén már azt sem tudtuk, hogy a nyeneret csepegtetjük, vagy a saját cipőnket. Vacso-

ra után, akinek kedve volt, a helyi étterembe mehetett egy retro buliba. Lehetőség volt cocsózásra és ping-pongozásra is.

A szombatot nevezhetjük a túra napjának. A reggeli rántottánk elfogyasztása után, karikás szemekkel, egyesek hang nélkül (ez én voltam, mert kicsit meg is voltam fázva ám!) nekivágtunk a több kilométeres útnak. A jelzések, vagy legalábbis a térképünk sokkal megbízhatóbb volt, mint a múltkor. A hegyen föl-le kitaróan tartottuk Engelberth tanár úr tempóját, viszont néhány megállóval tanár úr beavatott minket az Északi-középhegység rejtelmeibe: „A hegység a miocén és a pliocén tevékenység hatására jött létre. Alapját a nagy tömegű vulkanikus anyag fedte be. A miocén korban keletkezett andezit rétegvulkán központja





a hegység közepe (Csóványos, Nagy-Hideg hegy), de az eredeti vulkáni formák már lepusztultak..." Meredekebbnél, meredekebb részek következtek, mikor elértük a Magas Börzsöny legmagasabb pontját, a 939 méter magas Csóványost. Felmásztunk a kilátóra, ahonnan kivethető volt többek között a Duna-kanyar is. Ezt követően néhányan megmászta még a Nagy-Hideg hegyet is, majd folytattuk túránkat. Útközben egy igencsak hozzáértő diák megpróbálta utánózni a szarvasok hangját, mivel a hegység állatvilága meglehetősen gazdag, a nagyvadak közül jellemző a szarvas, a muflon, őz és a vaddisznó is. Gyönyörű erdőn keresztül vitt az utunk, patakokat átlépve, néhányan énekelve szeltük át az utakat, s mire kiértünk az erdőből, lassan-lassan besötétedett.



A vacsoránk már a szálláson volt, mikor megérkeztünk, és mindenki úgy evett, mintha egy hétig éhezett volna. Az este nagy meglepetés-sorozattal ért véget, mivel névnapot ünnepeltünk. Kreatív ötletekkel gazdagon remélhetőleg maradandó élményt nyújtottunk az ünnepeltnek.

Vasárnap reggel mikor felkészültünk, hogy megint egy órát cipelhetjük a táskáinkat a buszmegállóig, tanár úr bejelentette, hogy kisvonattal megyünk. Egyszerűbb volt, mivel a panzió elől indult a vonat és alig negyed óra alatt odaértünk a megállóhoz. Majd a buszon fájdalmas búcsút vettünk, mivel mindkét kirándulás rengeteg élményt adott mindenkinek, aki részt vett rajta. Köszönjük a szervező tanároknak!



## Tutte le strade conducono a Roma *Minden út Rómába vezet*



Árpád Sándor

Egy régi útikönyv szerint Itáliának hét arca van: az Alpesekek, az álmódó falak, az ókori településekre épült városok a tenger, az utak, a tavak és az örök város Róma.

Vajon a mai utazó – aki néhány napra látogat Olaszországba mennyit ismerhet meg ezekből a vonásokból. Valószínű, csak bizonyos benyomások maradnak meg, hogy talán újra és újra arra ösztönözzenek, hogy egy kö-

vetkező alkalommal még jobban élvezhesse a sok szépséget, amit csak futólag látott, érzékelt.

Iskolánk tanterülete 2006 novemberének első napjaiban tett kirándulást Itáliába. A késő esti indulás után kora hajnalban értük el az Alpokat. A mély völgybe futó autópályáról felpillantva a hegyek percről percre váltakozva mutatták meg újabb és újabb oldalukat, alakjukat, arcukat. A kattogó fényképezőgépek és kamerák alig győzték rögzíteni a szebbnél szebb látványt – a hegyeket elhagyva a P6-síkságon folytattuk utunkat. Az út

két oldalán gondosan, szépen művelt földek, szőlők terültek el, mintegy megnyugtató látványt nyújtva az előbbi „izgalmak” után.

Másnap délután érkeztiünk meg Firenzébe. A város felett emelkedő dombvonulatok egyik teréről (Piazzale Michelangelo) pillantottuk meg a szinte teljes szépségében kitarulkozó várost jellegzetes piros tetős épületeivel a szelíden folydogáló Arno partján. Majd leereszkedve a hegyoldal ösvényein a történelmi belváros felé vettük utunkat, a fő cél az Uffizi képtár megtekintése volt, amely az itáliai művészet (festészet, szobrászat) egyik legrangosabb kincstára. A képtár után a város központjában sétálgattunk – bár időközben besötétedett, de a város sajátos hangulata szinte tapintható volt.



## Utazások

A város egyik leghitelesebb épületegyüttesénél (Ponte Vecchio = Öreg híd) találkoztunk az idegenvezetővel, Szilárddal, aki ettől kezdve igen bőséges információval egészítette ki, gazdagította a mindenkori látványból.

Ezután a Firenzétől nem messze lévő Monte Cattini üdülőhelyen lévő szállásunkra mentünk - ahol a vacsora (pl. sokféle saláta) nyújtott ízelítőt az olasz konyha ízeiből.

Másnap reggel Pisa felé vettük utunkat. Itt a „Csodák terének” (Campo Miracoli) minden nevezetességét láthattuk -nemcsak kívülről, hanem belülről is (ez nem mindig sikerül!) A ferde tornyot, a XII. században épült keresztelőkápolnát - amely maga is egy kisebb templom és Európa egyik legkorábban épült román stílusú temploma a dóm. Jellegzetes emléktárgyak megvásárlása után - Róma felé - indultunk a tengerparti főúton, illetve autópályán - útközben kisebb városok mellett, illetve a tengerparton haladtunk, miközben Szilárd „be-mutatatta” a maffiát és a táj egyéb nevezetességeiről mesélt (Chianti borvidék).

Jó néhány óras utazás után már sötétedett, amikor megpillantottuk Róma fényeit. Megnézhettük a falakon kívüli Szent Pál templomot, amely a katolikus világ egyik legiszteltebb székesegyháza. Az eredetit Nagy Constantin császár építette Pál apostol sírja fölé, de mai állapotában igen modern építmény, ugyanis a korábbi épület 1823-ban leégett, így teljesen újjá kellett építeni; a főhajó falán látható a pápák „arcképcsarnoka”, mindig az éppen „pontifikáló” van megvilágítva.

Másnapni túránkat a Lateránban kezdtük. Egy kissé lejtős téren áll a Szent János tiszteletére emelt templom, melléje csatlakozik a pápai palota, ahol az egyházfők laktak és ez volt a fő rezidenciájuk. A templom jelentőségét a homlokzatán lévő felirat hirdeti latin nyelven: „OMNIUM URBIS et ORBIS ECCLESIAARUM MATER et CAPUT”, azaz a Város és Földkerékesség minden templomának anyja és feje.

Az impozáns épület magyar vonatkozását emlékeket is őriz; a jobboldali hajó második pillérén II. Szilveszter pápa emléktábláját láthatjuk, amely Fraknoi Vilmos, magyar püspök és történész kezdeményezésére készült 1909-ben. A székesegyháztól a tér szélét szegélyező úton átmenve találjuk a Szent lépcsőt amelyen a keresztény hagyomány szerint Jézust Pilátus elé vitték. Ezt más ereklyékkel együtt Szent Ilona (Nagy Constantinus édesanyja) hozatta Rómába.

A Lateránból a Fórum Romanum felé folytattuk városnéző sétánkat, egy szűk utcán mentünk a Colosseum felé, ahol az utcácska egy kis térré tágul: itt található a magyarok nemzeti temploma, egy piros téglás, egyszerű kör alakú épület, a Santo Stefano Rotondo, amely az V. században épült, és négy kápolnájának egyikét a mi Szent István királyunk tiszteletére szentelték. Ottjártunkor sajnos restaurálás folyt, így csak kívülről láthattuk a műemléket. Pár perc séta után értük el a Colosseum előtti teret, ahol Szilárd sok érdekességgel fűszerezett előadását hallgattuk meg az épületről, majd kb. másfél óras szabad idő következett, ez idő alatt körbejártuk az épületet, illetve egy kis ebédre is jutott idő a környező pizzériában.



Kora délután sétáltunk fel az úti tervtől eltérően a San Pietro Invincoli kis templomhoz; ennek valójában egy világhírű nevezetessége van, itt látható ugyanis Michelangelo Mózes című szobra; eredetileg II.Gyula pápa síremlékének készült, de befejezetlen maradt. Viszont Michelangelo talán „legtökéletesebb” alkotása. Egy anekdota szerint a művész is annyira megdöbbent a kész szobor láttán, hogy hozzávágta kalapácsát mondván: „Szólalj meg Mózes!” Az ütés feltételezett nyoma ma is látható a Mózes lábán. Michelangelo Mózest abban a pillanatban ábrázolja, midőn leszállott a Sínai-hegyről és Izrael népének áruulásáról értesül. Jobb kezét a márványtáblákra helyezi, arcáról az istenközelég fénye sugárzik (a Biblia vonatkozó helyének fordítása, illetve magyarázata következtében az isteni ihletet két szarvacskára jelzi Mózes fején). Az egész alakot a tehetetlen düh feszíti - a szakáll és izmok szinte minden részlete látszik és érzékelhető a helyzet feszültségét.

Ezután még egy kis kitérő sétát a Vincoli közelében lévő Santa Maria Moggire bazilikához. Késő délutánba hajlik az idő, amikor lesétálunk egy forgalmas utca mentén a császári fórumok felé. Itt ismét sok érdekességet hallunk a Fórum Románumról, amelyből mára már csak impozáns romok maradtak. (de Szilárd elbeszélése nyomán szinte megelevenedik az egész „rom városrészt”).

Erős szürkületben érünk a Viktor Emánuel emlékműhöz. Sötét este van mire a Tiberisz partjára érünk antik romokat őrző utcákon át. Rövid partmenti séta után autóbuszunk a tengerpart közelében lévő szálláshelyre visz minket, ahol egy hangulatos étteremben kapunk vacsorát.

Római városnéző utunk harmadik napját a Vatikáni Múzeumok megtekintésével kezdjük. Mire délelőtt odaérünk, hatalmas sorban állnak előttünk a turisták, jó másfél óra telik, mire elérjük a bejáratot, majd az udvarra érve, Szilárd általános ismertetőt tart egy múzeumi eligazító tábla (térkép) előtt. Majd ennek alapján egyenlően (laza csoportot tartva) sétálunk végig a szinte végelelthetetlen folyosókon és termeken, és csak a végén jutunk el a Sixtuszi Kápolnába, amely a világ egyik legnagyobb múzeumi gyűjteményének a „csúcsa”: A mennyezeten Michelangelo freskója (Ádám teremtése), illetve az egyik falon az utolsó ítélet mozgalmas, megrázó képe. A kápolna építész IV. Sixtus pápa nevéhez fűződik (innen az elnevezés), aki azt kívánta, hogy a falakat 15 egyforma méretű festmény díszítse; a pápa ko-



rának leghíresebb művészeit hívta meg a munka elkészítéséhez, kikötte a megfestendő témákat, amelynek meghatározott napra el kellett készülniük, a legjobbat megjutalmazta; a jutalmat a legkevésbé sikerült freskó kapta, mert sok volt rajta az arany és a kék szín! (Ez persze Sixtus ízését „dicséri.”) A falfestmények némelyike persze valóságos remekmű - már csak az alkotók miatt is!



A kápolnából kijöve érünk a Szent Péter térre. Szemben velünk a székesegyház a világ legnagyobb katolikus temploma. Méltó nyitánya a dóm és a pápai palota nagyszerű együttesének. Stendhal a világ legszebb terének nevezte. Az egész tér sok érdekességet rejtget, a „középen” lévő obeliszk pl. Egyiptomból származik, ahol II. Ramszesz obeliszkjének mintájára készítették Caligula császár parancsára, de római kőfaragók; az ókor legnagyobb hajóját kellett megépíteni, hogy Rómába szállíthassák (súlya: 440 tonna). Eredetileg egy császári cirkuszban állították fel, s így tanúja volt sok keresztény, közöttük Szent Péter vértanúságának. A téren szinte állandóan turisták, zarándokok tömege nyüzsgök még késő ősszel is.

A rengeteg eddigi látnivaló után már alig-alig tudjuk befogadni, amit a templomba belépve még láthatunk. Mindjárt a bejáratnál van Michelangelo Pietája; a hatalmas méretek lenyűgözik a járókelőt. A templomlátogatás és egy rövid séta után a szállásra mentünk. Másnap hosszú út állt előttünk, a program utolsó állomása San Marino elérése, megtekintése a cél. Egész napos utazás után késő délután értük el a mini államot, felfegyünk a fellegvárba Közben az útvonalon lévő boltok kínálatát is megnézhetjük, kisebb ajándékokat, helyi különlegességeket vásárolva. Késő este értünk a tengerparti üdülővárosban lévő szállásra, ahol könnyű vacsora várja a csoportot. Az utolsó nap a hazafelé való utazással telik el. Fáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagodva érkezünk haza késő este.





**Tóth Zénó**

### Sítábor – 2007

Második éve járnak a bolyaisok síelni Ausztriába. A csapat mindannyiszor nagyon vegyes: volt, akinek a lábán először volt síléc, és volt, aki már a versenyeire készült. Abban viszont mindenki egyetértett, hogy csodálatos környezetben, fan-

tasztikus hangulatban tölthették el ezeket a napokat. A kezdők Síbá – becsületes nevén Pista bácsi – kezei alatt megtanulták az alapokat, a haladóbbak pedig libasorban kígyózva sajátították el a követő sítés csínyját-bínját. A déli szünetekben fáradtan, de vidáman töltöttük meg a Hütte-t, este pedig a társasjáték vette át a főszerepet. Lássuk, hogyan élte meg a sítábort Torák Evelin, aki a kezdők csapatát erősítette:

### Örök emlék



**Torák Evelin**  
9. B

Az egyik legkedveltebb téli sport a síelés. Sokat lehet hallani, olvasni az örömeiről, szépségeiről. Az ember addig nem tudja úgy átérezni ezeket a gondolatokat, amíg meg nem tapasztalja.

Az iskolában minden évben lehetőség nyílik Pálfalvai Zoltán igazgató úr és Tóth Zénó tanár úr jóvoltából sítáborba utazni. Szerencsére januárban én is részt vehettem az ausztriai táborban, Eisenerzben. Autóbusz-

szal utaztunk, de szinte elrepült az idő, hiszen nézeledtünk, gyönyörködtünk a tájban, és filmet is néztünk. Már a táj szépségeért érdemes volt elmenni, a többi csak fokozta a nagyszerű érzést.

A csapatot több részre osztották, és így tudásunknak megfelelő oktatást kaptunk. Voltak boardosok, haladók, középhaladók és kezdők.

Hogyan teltek a tábor mindennapjai? Reggel a szállodában közösen reggeliztünk, majd kimentünk a sípályához. Első alkalommal izgultam, mi lesz, ha felszerezem a sítalpat! Még soha nem próbáltam! De hogy milyen nagyszerű érzés volt, azt nehéz szavak-



## Utazások



ba foglalni! A kezdők mindennapjait tudom elmesélni. Délelőtt komoly, de felettébb izgalmas és hasznos órák voltak Pisti bácsival, akit a tábor végére mindenki csak Sí bának nevezett.

Délelőttönként ő volt a mi biztos támaszunk, oktatónk, védőangyalunk. Vele sajátítottuk el a sielés alapjait. Visszagondolok az első napra, amikor az volt a cél, hogy meg tudjunk állni a sílécen, majd a hegyre való fölgyaloglás és a kb. 1-2 méteren való lecsúszás következtet. Már a második nap felmehettünk a felvonóval a középpályára és ott „síelgethettünk”. Felettébb kellemes érzés tölti meg a szívet, amikor mindezeket megteszi az ember.

Délután Pálfalvai Zoltán és Tóth Zénó tanár uraként voltunk. Velük a délelőtti tanulmányainkat mé-



lyítettük el és játszottunk. Így teltek a napok a kezdő csapatban.

Az estéket mindenki másképp töltötte... De hogyan is? Voltak, akik zenét hallgattak és beszélgettek, voltak, akik társasjátékoztak, és voltak, akik pihentek és lelkükben felkészültek a következő napra... Mindenki a saját kedvének megfelelően!

Közösségformáló ereje is volt ennek a tábornak, hiszen sok új barátság kötöttet. De az idő gyorsan elrepült! Sajnos véget ért csütörtökön a tábor, mert már a péntek estét mindenki családjával töltötte, és mesélte az élményeket.

Lehet, hogy sokat estünk, de még többet nevetünk! Számomra örök élmény marad ez az egy hét kint Ausztriában, az „Alpok hátán” a Bolyaisokkal!



## Színház az egész világ... avagy egy mikrobusznyi utas németországi kalandjai



Kancsulik Attiláné és Bajnóczy Éva

Iskolánk második éve dolgozik az Európai Unió Comenius-programjának keretében egy német és egy lengyel gimnáziummal együtt a Színház egész Európa című projekten.

Az első évben minden iskola feltérképezte a környékének színházi életét, ennek eredményét plakátkiállításon mutattuk be. A második év nagy eseménye volt a Salgótarjánban, februárban megrendezett színházi ötletbörze, ahol a három iskola színjátszói leshettek el ötleteket a színpadi munkához tanáraiktól, egymástól. Akik ebben részt vettek, vagy vendéget fogadtak, azoknak felajánlottuk, hogy július elején néhányan kiutazhatnak Königsbrunnba. Így újra találkozhattak korábban szerzett barátaikkal, gyakorolhatták a nyelvet, és ismerkedhettek a német családok, a fiatalok életével.

2007. július 1. Reggel 6 órakor 10 diák és 4 tanár indult el Augsburgba, hogy a Színház az egész világ című pojekt harmadik évét előkészítse. Hosszú út, hosszú beszélgetések, várakozás, aztán az ismerős arcok. Diákok és kollégák úgy fogadtak, mint rég nem látott kedves ismerőst. Ez igaz is volt, hiszen februárban éppen nálunk töltött el pár napot a projekt két másik résztvevőjének, a Königsbrunni és a Kluczborgi gimnáziumnak a csapata. A buszról leszállva a salgótarjáni két nap s játéka, vidám pillanatai jutottak eszünkbe.

Másnap megkezdődött a munka. Egyeztetés az előadandó darabról, ki hol tart, milyen elképzelések születtek, milyen ötletek merültek fel. Aztán a tárgyalás, az egymást

győzködés sorozata következett. Három város, három nemzet, három intézmény és sok-sok ember. Tanárok, diákok. Kinek melyik időpont jó. Vagy nem. Közelítünk. Aztán a színhelyek, a színpadok, az adottságok. Létszáme egyeztetés és megannyi apró részlet. Hiszen nagy dolgra készülünk: mindhárom iskola diákjai Shakespeare Rómeó és Júliájának saját adaptációjára. Olyan darab előadására, amelyben három különböző náció – lengyel, német, magyar – fiataljai idézik fel az alapproblémát, de más-más közegbe, szituációba építik be a klasszikus tragédia alapkonfliktusát.

Az egyeztetések között kirándulások és bepillantás a vendéglátók mindennapjaiba. Rácsodálkoztunk az iskola saját uszodájára, a Városháza arany díszítésű termévé, a diákok és tanárok közvetlen, jó munkakapcsolatára, a város érdekességeire.

Ha színházi projekt, akkor egy színházi este nem maradhatott ki. Kaufbeurenben egy diákcsoport előadásában láttuk Shakespeare Vihar című művét sajátos felfogásban. Izgalmas este volt, amit a látottak értelmezése követett a hazafele úton. Tanítványainkkal jókat beszélgetve cseréltük ki véleményünket az előadásról.

A megbeszélések és a színházlátogatás mellett jutott idő a környék néhány látnivalójának megtekintésére is. A keddi napon szikrázó napsütésben ismerkedhettünk Augsburg nevezetességeivel: A Sankt Ulrich und Apha templommal, a Városháza arany díszítésű termévé, Európa legrégebbi szociális lakónegyedével, a Fuggerek alapította Fuggerei-jal. Másnap a bajor uralkodócsaládból, a Wittelsbachok közül való II. Lajos két kastélyát néztük meg az Alpok lábánál. Sajnos Neuschwanstein csak kívülről és szakadó esőben, de mire Lindenhofba értünk, már kiderült, így a kastély megtekintése után kellemes sétát tettünk a parkban. Ott láttuk a Vénusz-barlangot is, amely egy mesterséges cseppkőbarlang, ahol a király számára színházat alkottattak ki a tavacskával, színpaddal, vízeséssel, fényjátékkal. Gyorsan elszaladt a pár nap, a diákok közötti barátságok még szorosabba fűződtek, s az indulás reggelén nem csak az eső sírdogált csendesen. Még egy inyegetés, jókívánság, s újra nekivágtunk az ezer kilométeres útnak. Lélekben feltöltödvé, tervekkel, elképzelésekkel tele, mosolyokat, józú beszélgetéseket őrizve tértünk haza.

## Színpadunk Európában



Paróczai Anna  
11. B

A Comenius Projekt olyan dolog volt sokáig, amiről nem tudott senki konkrétat mondani, ha kérdezték. Még a benne résztvevők sem. Kődbe burkolózó érdekesség volt, ami nyújthat érdekes lehetőségeket is.

Tulajdonképpen egy rendezvénysorozatról van szó, amely összeköti a Königsbrunni, kluczhorgi és salgótarjáni testvériskolákat, három részből áll. Egy kiállítás megnyitával kezdődött a

munka Königsbrunnban. Erre a részt vevő iskoláknak plakátokat kellett készíteniük a közelükben folyó színházi életéről. A mottó ugyanis így szól: „Ganz Europa ist eine Bühne”, „Színház egész Európa”. Ezt az első évben kellett elkészíteni. Nem volt olyan régen, most mégis távolinak tűnik, ahogy a neten képeket és szövegeket keresgélünk, miket később lefordítottunk németre. Akinek volt ismerőse, barátja színjátszócsoporthoz, az arról írt. Készültek cikkek a KiViSzíróról, a Vertich Színpadról, az egri színházról és az iskolai színjátszókról.

Szerencsésnek mondhatom magam, ugyanis részt vehettem a kiállítás megnyitóján is Königsbrunnban. Ez még tavaly volt, de ennek ellenére élénken emlékszem rá. A napot nem tudom pontosan, de valahogy a nyári szünet első hetében mentünk. Kísérőtanárainkon kívül négyen mentünk lányok: Rozmann Erika, Danyi Lilla, Nagy Saci és én. Zsolti bácsi vezetett, igazgató úr, Bajnóczy Éva tanárnő és mi meg bámészkodtunk, beszélgettünk. Szép volt az út, bár kicsit hosszú.

Nem sok időt töltöttünk Németországban, összesen kb. 3 napot. Ebbe a rendezvénysorozatot megnyitó ünnepség és egy kis városnézés fért bele. Augsburgban sétáltunk a téren, megnéztük a városházát, az Ulrich templomot és a Fuggerei-t.

A kiállításon furcsa volt egy kicsit viszlontltnom a plakátjainkat és a képeket, amelyeket mi keresgettünk. Ott voltak velünk tanáraink és a vendéglátóink

is, akiknél elszállásoltak bennünket. Mindannyian kedves és közvetlen diákok. Jó helyünk volt náluk. Valamennyien segítőkészek voltak, és a szüleik is nagyon barátságosan fogadtak bennünket.

A következő év feladatát a Rómeó és Júlia modern változatának megírása jelentette. Az alapszituáció ismert mindenki számára, ezt kell mai környezetbe helyezni, és a lengyel, magyar, német nemzetet belevenni.

Sor került februárban egy salgótarjáni workshopra, melyen a lengyel, német és magyar diákok is részt vettek. Itt találkoztak először a csoportok, és a megismerkedés volt a cél. Talán ez volt a legjobb az összes találkozás közül. Mindegyik csoport vagy a vezetője tartott egy napot az ő színjátszós feladataival. Volt bizalomépítő és sok más képességfejlesztő játék is. A Rómeó és Júliából kellett kis csoportokban jeleneteket előadni például. Ezt különböző zenékre kellett tenni, mondjuk Mercurio és Tibalt párbaját hip-hop-ra.

Ez alatt a pár nap alatt sok tapasztalatra tettünk szert. Nyelvtudásunkat is fejlesztettük, mivel a feladatokat angol vagy német nyelven kaptuk, tehát folyamatosan fordítanunk kellett. Láthattuk, hogy milyen ügyesek a külföldi diákok, és éreztük e mögött mennyi munka állhat.

Természetesen nemcsak „dolgoztunk”, hanem találtunk módot a közös kikapcsolódásra is. A Bányamúzeum és a somosi vár meglátogatásán kívül Tarján szórakozóhelyeivel is megismerkedtek vendégeink. Aranyosak voltak, ahogy mondták a Pécskőt, kb. úgy hangzott, hogy „petsko”. Sajnáljuk, mikor el kellett utazniuk, de tudtuk, hogy találkozunk még.

Így is lett. Idén nyár elején utaztunk Németországba, bár csak mi, magyarok. Kicsit többet mehettünk, ez egyfajta jutalomút volt a korábban vendéget fogadó diákok részére. Most mi mentünk a vendégeinkhez. Újra megtapasztalhattuk a németek vendégiszereit. Bár nekik még iskola volt, igyekeztek esténként velünk lenni.

Napközben kirándultunk. Megnéztük a környék nevezetességeit. Augsburgot, úgy mint az azelőtti évben, bár az csak nekem volt ismerős a társaságból. Éppen zuhogott az eső, az idegenvezetőnk pedig mindig rohant, és alig tudtunk lépést tartani vele. Mivel taná-

rainknak akkor programja volt, megnéztük velük a várost még egyszer, immár napsütéses időben, rohanás idegenvezető nélkül. Így kellemesebb volt.

Részt vettünk egy színházlátogatáson is. Shakespeare A vihar című művét néztük meg. Elég érdekes volt. Lett volna egy másik, szabadtéri előadás, a Jézus Krisztus Szupersztár, de ez eső miatt elmaradt. Ez lehet, hogy jobban érdekelt volna a társaságot, de sajnos így alakult.

Haza már rengeteg élménnyel gazdagodva jöttünk. Bejártuk ugyanis a környéket, Bajor Lajos patolái közül is megtekintettünk kettőt, anyanyelvű színházban is voltunk, és építettük a nemzetközi kapcsolatokat.

A következő lépés már a produkció színpadra vitele lesz. Szép feladat, szerencsés, aki részese lehet majd. Arról azonban már valaki más ír majd az évkönyv hasábjaira.

## Lapátolás, bográcsozás, szórakozás



Kiss Eszter  
10. D

Nem sokára itt a tél, a karácsony, jön majd a Mikulás is! Talán mostanra már mindenkinek sikerült megemésztenie, hogy megint suli van. A nyár már csak halovány emlékképekben bujkál agyunk egy kis rejtett zugában. De azt meg kell hagyni, hogy ezek közül azért van pár, még most erőteljesen ficánkoló élmény. Ilyen felejthetetlen dolog az idén nyáron megrendezett evezős tábor.

A nyaralásokat alapvetően három kategóriába sorolhatjuk. Beszélünk családi nyaralásról, beszélünk a haverokkal való kiruccanásról, töménytelen buli kíséretében, semmi kötelezettség nincs, de annál több veszély. És a harmadik, de nem utolsó kategória a táborozós nyaralások. Ezek mind, valamilyen közösség által szervezett, konkrét céllal és programmal meghirdetett pihenési formulák. Senki nem tagadhatja le azt a tényt, hogy a táborok a legszemélyiségformálóbb, legbiztonságosabb, legolcsóbb, legváltozatosabb és általában még a legklasszabb nyári időtöltések is. Én minden nyáron legalább három táborban veszek részt, de még soha nem jöttem haza kellemetlen élményekkel, főleg az idei Mosoni-Duna vízitúráról nem. Sajnos az idén még csak második alkalommal került megrendezésre nyári táborként, ez csakis a lusta, kalandvágy nélküli és „nem érdekel semmi, én vagyok a legjobb” felfogásmódú diákok számlájára írható! Ezúton szeretném közölni, hogy sok-

kal nagyobb értelme van csatlakozni a mi kis „evezős közösségünkhöz”, mint több tízezer forint és egy csomó alkalom kíséretében kerücsanni a haverokkal a Balcsira!

Július elsején, 8 óra 40 perckor egy tanár és húsz diák szállt fel a budapesti buszra, kézipoggyászaik kíséretében. (Igazából 3 tanár úr kísért el minket, csak ketten közülük kocsival jöttek utánunk.) Innen vonattal utaztunk le Rajkára, még mindig csak a kistáskáinkkal, ugyanis a tanár urak voltak olyan szívesek, és elintézték, hogy egy furgon kísérje utunkat az utazótáskáinkkal megrakodva.

A táborhelyre érkezvén még csatlakozott hozzánk néhány felnőtt férfi, köztük az evezésben már öreg róka túrazvetőnkkel. Még mi a sátrainkkal bíbelődtünk, ők hozzá is láttak a jó kis, magyaros, mindennel megrakott, bográcso gulyásleves készítéséhez. Mire birtokba vettük a kempinget, már el is készült az igazán tápláló és energiadús vacsora. Ekkor már sejtettük, hogy nem csak egy evezős táborban veszünk részt, hanem egy gasztronómiai utazásban is a magyar konyha világában. Minden este



a férfiak kedveskedtek nekünk bográcsos vacsorával, néha egy kis szemrehányással fűszerezve, ugyanis mi, lusta diákok nem igazán fitogtattuk konyhaművészetünket. Persze ezekre a szénhidrát-dús étkekre szükségünk is volt, hiszen az evező „emelgetése” fáradsalmas munka ám!

A napirendünk a következő volt: ébresztő, reggeli, sátorbontás, csomagjaink összekapcsolása, vízre szállás hűsége szolgálóinkkal (kenuk, evezők), délelőtti evezés (hol hosszabb, hol rövidebb távok), délután érkezés az új kempingező helyre, sátorállítás, szabadprogram, vacsora, szabadprogram, takarodó.

Természetesen minden egyes nap más és más élmények, táborhelyek, távok, tájak és vacsora várt minket. Első nap még részt vettünk egy gyorsalpalná evezős oktatáson is. Ekkor mindenki kisebb-nagyobb sikerrel elsajátította a "lapátolás" művészetét. A kormányosok előtt meg még így utólag is le a kalappal, hiszen mindannyiunk közül nekik volt a legnehezebb dolguk.

A kenuban tartózkodás ideje alatt kötelező volt mentőmellényt viselni. Egyszer-kétszer jó is volt ez, mert előfordult, hogy a kezdeti nehézségekkel, vagy éppen a tomboló viharral és egekig csapkodó hullámokkal küzdve beborult a kenu a Dunába, teljes legénységét és csomagjait magával ragadva! Ezeket a kalandokat, ha szárazon nem is, de mindenki ép bőrrel megúsza.

Hétfőn Halászig eveztünk le. Ez a liza kis 26 km-es táv eléggé emyedtté, és használhatatlanná tette al-és felkarjainkat. Kedden Kimléig jutottunk el, ez már 33 km, de pozitív hatással volt izmaink növekedésére. Szerdán Dunaszentpálig folytunk le! Azt meg kell említenem, hogy az utak során többször is megálltunk pihenni, illetve a szendvicseinket megenni. Csütörtökön szabadnapot kaptunk, és ebben a sors keze is közre játszott, mert csak ezen a napon volt cudar, evezésre alkalmatlan az időjárás. Pénteken Győrbe csorogtunk le. Este lehetőségünk nyílt egy ingyenes, szabadtéri Omega koncert megtekintésére.



Erről sajnos nem sokat tudok mondani, mert nem láttam az előadás jó részét.

És hát sajnos egyszer mindennek vége szakad, ennek is vége lett! Elérkezett a szombat. Ismét sátrat bontottunk, már igen rutinosan, majd összecsomagoltunk. Nagyon is érződött a társaság hangulatán, hogy most már nem kenuba, hanem vonatra fogunk szállni. Azt hiszem meg sem próbálhatom leírni azt a sok szép helyet és azt a sok jót amit láttam, tapasztaltam. Egy negatívuma azonban mégis volt a dolognak: vége lett, és igen hamar. Ennek eredményeképpen már alig várom, hogy jövő nyár legyen, és ismét kenuba szállhassak! Mert ugye lesz evezőtábor jövőre is, főleg, hogy most már ti is tudjátok, milyen szuper is ez, és sokan eljöttök majd! Ugye így lesz?



## „Építenünk kell”



**Paróczai Anna**  
**11. B**

Az olvasótáborról írni? Úgy gondoltam, nem lesz nagy feladat, tulajdonképpen élménybeszámolót vár az olvasó. Igen ám, de honnan és hogyan kezdjem? Mert elkezdeni a legnehezebb. Ha nem jó a felütés, nem valószínű, hogy az érintettek és pár jó barátom kívül más is elolvassa majd, amit alkottunk.

Azért mégis az elejétől kezdem, bármilyen sablonyszerű legyen is, mert így talán követhető lesz az a sok ese-

mény, melyeknek részesei lehettünk.

A táborozás előtt pár alkalommal összegyűlt a kis csapat a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban. A konkrét feladat az lett volna, hogy egy bemutatkozó műsort összeállítsunk, mely valahogy kötődik a palóc népszokásokhoz. Őszintén szólva terven kívül nem sokat alkotunk. Megbeszéljük, milyen kellék kell, mi legyen a ruha, miről fog szólni az előadás. Nagyjából tudtuk, kinek mi lesz a szövege, milyen népdalt éneklünk, de hogy konkrétan a gyakorlatban hogy fest majd a dolog, arról csak sejtésünk volt. Azzal nyugtattuk magunkat, hogy a táborban is lesz majd idő próbálni.

Ez a pár találkozó arra azonban mindenképpen jó volt, hogy mi, nógrádiak kicsit összeszokjunk.

A konkrét táborozás a buszítással kezdődött. Július 15-én reggel 6 óra 30-kor lett volna az indulás. Háromnegyed órával később indultunk. Idegesek nem voltunk, ha jól emlékszem rá, csak már felszálltunk volna a buszra. A busz... A busz egy eléggé lerobbant jármű volt. Pontosítok: nem lerobbant, hanem régi. Légkondi nem volt benne, aminek a hiányát a későbbiekben kicsit zokon vettük.

Este érkeztünk meg Kalotaszentkirályra. A szállás nem volt luxusszálloda, de volt mindenkinek ágya, és ami a legfontosabb, jó társasága. A tábor így tábor szerintem.

Az első napokban buszos kirándulásokat tettünk. Bejártuk azokat a helyeket, amelyekhez a magyar iroda-

lom kiemelkedő alakjai kötődnek. Olvasótáborba mentünk ugyanis, ne felejtjük el. Bejártuk azokat a helyeket, amiket eddig csak Ady Endre vagy épp Csinszka szülőhelyeként ismertünk, amiről annyit tudtunk, hogy ott van a Mátyás szobor. Ellátogattunk Nagyváradra és Sztánára is. Gyönyörű helyek mind. Ha valaki nem humán beállítottságú, akkor is érdemes egyszer elmennie ezekbe a városokba. Megéri, higgyétek el!

Azt viszont mindenképpen ajánlom, hogy ne árny derekán, 45 fokalós hőmérsékletben tegye ezt. Bár, mi úgy mentünk és így még nagyobb élményt jelentett. A közös szenvedés a kánikulától valahogy közelebb hozza egymáshoz az embereket.

A kirándulások után kezdetét vették a Kalotaszentkirályon lévő foglalkozások. Feszített volt a tempó, de nagyon megéri.

Kiscsoportokba osztottak bennünket a tábor vezetői és ezek után a nap nagy részét csoporttársainkkal töltöttük. Elkezdtünk „építkezni”. A kapcsolatok egyre jobban megszilárdultak, létrejött a „csoport titok”, és egyre inkább megbíztunk egymásban. Bizalom nélkül semmit sem értek volna a foglalkozások, nem tudtunk volna megnyílni egymásnak.







A táborba az egész Kárpát-medencéből érkeztek diákok. Nagyon jó volt hallani, ahogy ők beszélnek a magyar nyelvet. Olyan mondatot is tudtak nekünk mondani, aminek bár minden szava magyar volt, fogalmunk sem volt róla, hogy mit jelent. Az érdekes kifejezéseknek külön csináltunk egy plakátot, egy magyar-magyar szótárt.

A tábor lényege tulajdonképpen a személyiségünk fejlesztése és önmagunk megismerése volt, hogy ráébredjünk, milyen fontos emberi tulajdonságok vannak, melyek fontosságáról a hétköznapi életben sokszor megfeledkezünk. Ezekre kiscsoportvezetőink különböző szituációs gyakorlatokkal vezettek rá bennünket. Képzelték el például azt, hogy a 12 kőműves egyikei vagytok. Ki lenne közületek az, aki fel tudná áldozni azt, aki életében a legfontosabb, akit mindennél jobban szeret, hogy önmagát és társait megmentse?

Lehet, hogy mindez csak játék a gondolatokkal, egy



érdekes utazás. A tábor viszont ráébresztett arra, hogy törődnünk kell egymással, meg kell őriznünk azokat az értékeket, melyeket napjainkban egyre inkább háttérbe akarnak szorítani bennünk.

